

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 653/2018 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen kaivosteollisuuden läpinäkyvyyden lisäämisestä EITI-standardin toimeenpanon avulla

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Krista Mikkosen /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 653 vp:

Mitä hallitus on valmis tekemään kaivannaistoiminnan avoimuuden ja läpinäkyvyyden lisäämiseksi ja

onko hallitus valmis ottamaan Suomessa käyttöön kaivannaisten läpinäkyvän hallinnan EITI-standardin?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kaivosalan toimijat ovat vapaaehtoisesti selvittäneet rahavirtajalanjälkeään, eli sitä millaisia rahavirtoja valtiolle ja toisaalta paikkakunnalle muodostuu kaivostoiminnan vaikutuksesta.

Valtioneuvoston tutkimus- ja selvitystoiminnan (VN TEAS) puitteissa on juuri käynnistynyt ”Suomen kansallisen geotietoaineiston arvo ja mineraaliklusterin kilpailukyky- ja vaikuttavuus-tutkimus”. Tämä selvitys tulee tuomaan osaltaan tietoa kaivosten taloudellisesta vaikutuksesta paikallisesti, alueellisesti ja kansallisesti.

Kaivosteollisuus noudattaa taloudellisen raportoinnin osalta voimassaolevaa lainsäädäntöä. EU:n tilinpäätösdirektiivin mukaisesti on 1.1. 2016 astunut voimaan laki kaivannaisteollisuutta ja puunkorjuuta aarniometsissä harjoittavien yritysten viranomaiselle suorittamien maksujen julkistamisesta (1621/2015). Laissa säädetään kaivannaisteollisuutta tai aarniometsien puunkorjuuta harjoittavan yrityksen velvollisuudesta ilmoittaa vuosittaisessa selvityksessä viranomaisille suorittamansa maksut niissä valtioissa, joissa se harjoittaa toimintaansa. Yritysten tulee raportoida maa-kohtaisesti eri maiden hallituksille ja niiden alaisille tahoille maksamansa rahasummat.

Direktiivi edellyttää EU-maiden vaativan, että sellaiset suuret yritykset ja yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt, jotka toimivat kaivannaisteollisuudessa tai harjoittavat aarniometsien puunkorjuuta, laativat ja julkistavat vuosittain kertomuksen hallituksille suoritetuista maksuista. Velvoite koskee tällaista liiketoimintaa sekä EU:n sisällä että kolmansissa maissa. Raportoitavien maksujen minimi on 0,1 miljoonaa euroa vuodessa. Kun maksu on muu kuin rahasuoritus, se on ilmoitettava arvon ja soveltuvin osin määrän perusteella. Velvoitteen tarkoittama ”suuri yritys” on määritelty laissa.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 653/2018 vp

EITI-standardin käyttö ei ole mielekästä rahavirtojen seurannan kannalta, kun EU-lainsäädäntö jo edellyttää kaivostoimialan raportoivan viranomaisille suorittamansa maksut. Ei ole tarkoituksenmukaista velvoittaa yrityksiä kaksinkertaiseen raportointiin.

EITI- standardin käyttö edistää toisaalta myös kansalaisyhteiskunnan osallistumista ja tuottaa tietoa raaka-aineiden käytöstä, mutta Suomessa nämä tarpeet toteutuvat hallinnollisten prosessien, sekä tullin ja kaivosviranomaisen keräämien ja julkaisemien tilastojen avulla.

Hallitus on tehnyt konkreettisia toimenpiteitä verosuunnittelun rajoittamiseksi. 1.1.2019 on astunut voimaan laki, jolla korkomenojen vähennysoikeutta rajoitetaan. Asiasta annetulla hallituksen esityksellä (150/2018) oli keskeisenä tavoitteena rajoittaa aggressiivista verosuunnittelua. Laki perustuu vuonna 2016 annettuun veron kiertämisen estämistä koskevaan EU-direktiiviin.

Helsingissä 7.3.2019

Elinkeinoministeri Mika Lintilä